

Зрело је за један отворен и поштен разговор између два братска народа, руског и српског, и наших елита. Да се питамо за јуначко здравље, превазиђемо ако треба шта превазилазити из прошлости и директно и одлучно решавамо горућа садашња и будућа питања из бројних области међусобних односа. Све друго помало, и све више, постаје неозбиљно и штетно, за обе стране.

Да ли се ко данас сећа са каквим су се презиром и спрдњом српски петооктобарски револуционари односили према Истоку: посебно Кини, Белорусији и Русији, док за Индију и Бразил, као велике светске силе у успону, као да нису ни знали да постоје? Колико је година требало да прође, каква сва понижења и пропасти је требало да претрпимо, па да увидимо да на овој страни света имамо наклоњене нам, ако не и пријатељске и савезничке земље? И како данас разумети исте те политичаре када се појаве као промотери происточних спољнополитичких и спољнотрговинских аранжмана?

Шта нас је заправо спречавало да се раније, па и данас, одлучније окренемо Истоку? Или бар мало релативизујемо некритичке (Е)утопијске западне снове?

Да за тренутак занемаримо историју, осећања, идејне погледе и личне блискости. Да ствари погледамо, како је то говорио Црњански тридесетих година прошлог века, са чисто српског интереса, реално, мерљиво, чињенички, ни по бабу ни по стричевима. Да видимо и упоредимо однос према Србији од стране Русије и Европске Уније.

Слободан проток људи, робе и капитала

Узмимо три веома важна параметра: трговину, визни режим и однос према Косову и Метохији.

1. Србија једнострано примењује Споразум о асоцијацији са Европском Унијом и директно финансира ову наддржавну творевину са више стотина милиона евра. Размере ове глупости су за Гиниса. На другој страни, Русија проширује асортиман производа који

Какви ће бити односи са Русијом ако Србија уђе у НАТО и ЕУ?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 17 април 2009 02:31

улазе у зону слободне трговине и бесцаринског промета са Србијом, а извоз у Русију скаче за четвртину на годишњем нивоу. Ако је економија и бољи живот грађана данас главна тема интересовања, онда ево најпре овог јасног увида у то на којој страни боље стојимо.

Кад нам домаће евроунијате понуде аргумент да још увек боље послујемо са Западом, противаргумент гласи: докле бисмо данас стигли у овом економском билансу са Русијом да смо га интензивно развијали од потписивања споразума 2000. године, и ко ће да одговора за штету која је нанета српској економији због погрешне идеолошке процене или, простије речено, погубних резултата једне обичне стране агентуре?

2. Европска Унија константно наставља политику штапа и шаргарепе и одлаже стављање Србије на белу шенгенску листу, док Русија омогућава безвизни режим за све грађане Србије. Ко онда нуди слободан проток људи, роба и капитала, а ко све мери политичким интересима?

3. Европска Унија је један од спонзора тзв. независности Косова, док је Русија највернији заштитник српских националних интереса по питању очувања Косова и Метохије у саставу наше државе. Ако вам неко отима део територије, а други неко вас брани, шта је још потребно да бисте схватили ко вам је пријатељ, а ко није?

Када се на праведном тасу и уз помоћ елементарне логике упореде ови параметри, шта претеже: да ли Србија треба више да буде окренута ка Европској Унији или ка Русији?

Зашто у Србији постоје према Русији непријатељски оријентисани медији и партије?

Већина политичких партија у Србији пријатељски се односи према Руској Федерацији, али увек са задршком да се не увреди евроатлантски партнер. Углавном, тешко се разазнава шта је ту вешта дипломатија, а шта одсуство одлучног става или колонијални менталитет. Међутим, готово је необјашњиво зашто у Србији постоје партије које се према Русији не односе пријатељски? Чиме се то може објаснити? Унутрашњим идеолошким разлозима или је реч о спољном утицају? Да ли су ове домаће снаге део много ширег стратешког заокруживања и потискивања Русије и може ли то проћи без последица по нас? Да ли смо се запитали колико нас може коштати олако препуштање

Какви ће бити односи са Русијом ако Србија уђе у НАТО и ЕУ?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 17 април 2009 02:31

евроатлантском таласу који нас може потопити, посебно ако смо се унапред одрекли могућности спаса на другој обали?

Србија, ЕУ и Русија

Један од најсложенијих односа између Србије и Русије одвија се у контексту уласка Србије у ЕУ. По једним спољнополитичким аналитичарима интерес Русије је да Србија буде ван НАТО-ЕУ зоне, док други сматрају да је интерес Русије управо супротан: да унутар ЕУ има своје партнере. И озбиљни српски аналитичари, да овде занемаримо романтичаре из обе крајности некритичке еврофилије и русофилије, деле се на оне који у остајању ван ЕУ за Србију виде повлашћени положај и слободну трговинску зону између Истока и Запада, и на оне који у истовременој привредној сарадњи са Русијом и политичкој и војној са ЕУ и НАТО управо виде дипломатску равнотежу.

У сваком случају, поставља се озбиљно питање како ће се улазак Србије у ЕУ одразити на наше односе са Русијом? Пре свега, најважније питање јесте да ли ступањем Србије у ЕУ престају да важе спољнотрговински споразуми са Русијом, док читаву озбиљну анализу захтева недоумица које кораке још треба предузети да бисмо ушли у Европску Унију и колико се њима наноси штета нашим односима са Русијом?

Конечно, шта ако принцип евроунијатске солидарности, који све више нагиње формирању јединственог мишљења из Централног комитета у Бриселу, једног дана захтева солидарност у односу према Русији, заједништво на штету интереса Русије? Како ћемо моћи да задржимо посебне односе са Русијом које сада имамо у условима када ћемо морати да учествујемо у свакој врсти заједничке политике Европске Уније?

Проблем НАТО-а

Док на папиру још увек стоји скупштинска декларација о војној неутралности Србије, у пракси се и даље развијају односи са НАТО-ом и фактички је у току процес прихватања НАТО- стандарда. Са друге стране, нема развоја војног партнерства са Русијом и другим новим великим светским силама, и самим тим покушаја успостављања баланса и на овом плану.

Какви ће бити односи са Русијом ако Србија уђе у НАТО и ЕУ?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 17 април 2009 02:31

Како ће се Русија понашати ако Србија ступи у НАТО? А то питање ће доћи на дневни ред убрзо ако остане пракса да пре уласка у Европску Унију државе улазе у НАТО, што се посебно, тј. обавезно односи на бана-државе и протекторате са Балкана.

Русија је начелно свакако против ширења НАТО-а у тренутној ситуацији, посебно у случају Украјине и Грузије. Иако се Србија не граничи са Русијом, наш улазак у НАТО и на симболичкој и на стварној равни не може проћи без озбиљних последица по наше односе.

Еулеск и Косово

До сада је по питању Косова и Метохије између Србије и Русије владало потпуно поклапање ставова, у том смислу што је путиновска Русија веома доследно спроводила веома једноставну политику: подржавала је позицију Србије. Значи, став који заузима Влада Србије аутоматски добија руску подршку. Одговорност за одлуке наше Владе препуштана је нама самима, тј. Влада одговара и сноси одговорност пред својим народом.

Међутим, изгледа да се већ појављују неки приступи решавању косовског проблема који се не подударују у потпуности и као да се почиње приближавати испуњење руске опомене да је бесмислено да Руси буду већи Срби од Срба.

Коска раздора може постати Еулеск за кога се никако не може поуздано тврдити да је дошао на Косово и Метохију да извршава своје задатке које је добио од Савета безбедности Уједињених нација, већ је извесније да је његова мисија да уствари реализује Ахтисаријев план и тако на легитиман начин изврши међународно-правни преврат. Остаје да се види даљи став државе Србије, али и Русије, по питању ове крајње недобронамерне и спорне мисије, што ће бити још једна важна тачка провере квалитета наших односа.

Србија у европској енергетској коалицији

И на крају, руска понуда да из привредних и политичких разлога Србија добије сигурно снабдевање енергентима, да постане транзитна земља, извозник енергије и партнер европске енергетске коалиције, никако није мала ствар. Упркос томе, у Србији се нашло партија које су сматрале потписивање овог споразума са Русијом у вези са нафтом и гасом великом грешком, отворено се томе супротстављајући и лобирајући за друга решења. У времену светске економске кризе једино су руске паре, за које су многи тврдили да су мале па су се онда испоставиле велике, легле одмах на наш рачун. Након тога су уследили нови облици економске сарадње који нису повезани са политичким уценама за разлику од евроунијатског партнера. Упркос томе да у односу са Русијом, за разлику од изнова монополистичке и субвенционисане привреде у ЕУ, располажемо могућностима сарадње у два најважнијим привредним гранама 21. века - пољопривреди и енергетици – нама још увек као да ништа није јасно.

Питана за Србију

Русија данас има потпуно право да постави неколико незгодних питања српском државном руководству:

1. чиме смо након више политичких и економских мера на корист Србије заслужили непријатељство појединих Ваших странака и медија?
2. како да Вам даље пружамо подршку око Косова и Метохије кад сами нисте начисто која је Ваша политика и шта Вам је чинити по питању Косова и Метохије?
3. да ли имате план како треба да се развијају наши односи у будућности, и, у том светлу, како ће се Ваш потенцијални улазак у НАТО и ЕУ одразити на односе наше две земље?

Да ли се у данашњој Србији уопште размишља на ове теме и ко ће сносити последице за ову врсту већ сада катастрофалне националне неодговорности?

Питана за Русију

Српски народ, ако не српска политичка елита, има данас пуно право да узвратно постави нека питања руском народу и држави. Хајде да изузмемо историјску беспомоћност Русије деведесетих да се нађе српском народу у Крајини, Босни и Херцеговини, на Косову и Метохији и у читавом распаду бивше Југославије који се одиграо искључиво на српску штету. Мада јој ова епоха наших међусобних односа не може да служи на част, Русија тада није могла да помогне ни сама себи.

Чим је Русија устала из провалије и почела да се подиже и утиче у изнова мултиполарном свету данашњице, и Србија је могла да продише. Данас много теже пролазе покушаји дефинитивне дезинтеграције српске државе, а Русија се постепено (и најпре привредно) враћа на Балкан.

Међутим, док су улагања других светских центара моћи у промоцију сопствених интереса и позиционирање својих савезника унутар Србије огромна већ пуних 20 година, Русија као да није присутна на медијској, културној и политичкој мапи Србије. Јасно је да са привредним улагањима стиже и остатак руског утицаја на остале друштвене сфере, али је нејасно зашто Русија калкулише са потрошеним елитама Србије и још увек до краја не отвара простор за снажнији утицај на Балкану?

Српски народ, који је притом увек доживљаван са Запада као вечити руски савезник на Балкану и који је једини чак и војно стао на пут ширењу НАТО-а, има морално право да од Русије тражи више. И Русија има политичко право да од Србије тражи више, али тек разликујући политичку елиту од народа у чијој већини постоји само љубав за Русију.

Нова империја која настаје у Москви, разуме се, има своје интересе и не може се у односу према Србима увек изједначити руски народ и руска држава. Ово, пак, не значи да се у Русији љубав и жртва српског народа могу разумети као наивност, глупост и одсуство бриге за српске националне интересе без обзира на несумњиво братске односе међу народима.

Кад се све речено узме у обзир, онда постаје више него јасно зашто је отворен и поштен разговор између два народа и наших елита преко потребан. И то све у светлу истинских

Какви ће бити односи са Русијом ако Србија уђе у НАТО и ЕУ?

Пише: Бошко Обрадовић
петак, 17 април 2009 02:31

духовних, културних и историјских веза које нас спајају и дају чврст темељ садашњости и будућности наших међусобних братских односа.

Да ли ће овај разговор са руском страном започети актуелна српска елита притиснута лажима и пропашћу евроунијатске перспективе, или ће за овај разговор бити потребан долазак нових друштвених елита, биће познато брже него што и мислимо.

Аутор је секретар Управног одбора Српског сабора Двери